

Celem projektu jest badanie funkcjonujących obecnie w Polsce archiwów społecznych – czyli archiwów historycznych (przechowujących swój zasób w całości) powstałych oddolnie i najczęściej prowadzonych przez fundacje i stowarzyszenia, ale także osoby prywatne i grupy niesformalizowane. Archiwa te zostaną w niniejszym projekcie opisane przede wszystkim z punktu widzenia archiwistyki – jak gromadzą swój zasób archiwalny, jak go przechowują, opracowują oraz udostępniają, a także z jakimi instytucjami współpracują, jak finansują swoje działania, jakie spotykają na swojej drodze problemy, jakie są ich najbliższe plany na przyszłość oraz na ile identyfikują się z ruchem archiwistyki społecznej; a także dlaczego ludzie decydują się na podjęcie takiego typu inicjatywy, dlaczego chcą dokumentować przeszłość (i teraźniejszość). Głównym celem projektu jest opis wybranych archiwów i wprowadzenie informacji o nich w obieg naukowy.

Badania polegać będą na empirycznym zapoznaniu się z działalnością wytypowanych archiwów – poprzez wywiady z osobami zajmującymi się danym archiwum, obserwację (m.in. technik przechowywania archiwaliów czy organizacji pracowni naukowej) oraz analizę dokumentów. Badania w terenie poprzedzone będą studiami wstępnymi. Informacje zebrane w trakcie badań zostaną następnie zanalizowane i porównane (z użyciem specjalistycznego oprogramowania).

Obecnie w Polsce istnieje kilkaset archiwów społecznych, wiele z nich posiada bardzo cenne zasoby archiwalne, czynnie współpracuje z lokalnymi społecznościami i władzami, zrzesza liczne grono sympatyków i wolontariuszy. W ciągu ostatnich lat środowisko archiwistów społecznych zaczęło czynnie ze sobą współpracować, a tematyka społecznych archiwów coraz częściej pojawia się w pracach i na konferencjach naukowych polskich archiwistów. Brak jednak obszernego, profesjonalnego opisu tego typu inicjatyw z punktu widzenia archiwistyki – uzupełnieniu tej luki ma służyć niniejsze badanie.